

RAPORT DE MONITORIZARE Nr. 1

(perioada monitorizată: anul 2019)

a PLANULUI DE ACȚIUNI

**în domeniul aprovizionării cu apă și servicii de canalizare (AAC) a raionului Cahul
pentru perioada 2018-2023**

(din cadrul Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a raionului Cahul 2017-2020)

I. SUMAR NARATIV

I.1. Contextul Raportului

Componenta Aprovizionare cu apă și servicii de canalizare (în continuare AAC) și Planul de Acțiuni în sector din cadrul Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul, a parcurs un proces amplu de actualizare, la solicitarea Consiliului Raional Cahul cu suportul tehnic al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei GIZ și suportul financiar al Agenției pentru Dezvoltare și Cooperare a Elveției SDC, prin intermediul GIZ, fiind documentul de bază de planificare strategică în sector, și foaia de parcurs a raionului Cahul în procesul de modernizarea a serviciului și atragere de fonduri în vederea dezvoltării infrastructurii aferente serviciului. Procesul de actualizare a planului de acțiuni, capitolul: asigurare cu apă și servicii de canalizare, a fost inițiat în martie 2018 și a fost realizat prin intermediul grupului de lucru pentru actualizarea Planului de Acțiuni privind alimentarea cu apă și canalizare a raionului Cahul pentru anii 2018 – 2023, creat prin dispoziția președintelui raionului Cahul nr. 57- d din 06.03.2018. Grupul a fost constituit din 31 persoane, reprezentând APL, parteneri de implementare, furnizori de servicii, factori interesați și beneficiari ai serviciilor AAC, asistați tehnic de 2 experți în domeniu contractați de GIZ. Documentul elaborat asigură continuitatea acțiunilor inițiate anterior pentru dezvoltarea sectorului apă și sanitație în raionul Cahul, urmărind obiectivele principale trasate în Strategia inițială (pentru 2012-2017), și anume: **asigurarea accesului la servicii de aprovizionare cu apă sigură și de înaltă calitate pentru toată populația, instituțiile și agenții economici din raza raionului Cahul.** PLANUL DE ACȚIUNI în domeniul AAC a raionului Cahul pentru perioada 2018-2023 a fost aprobat prin decizia Consiliului raional Cahul Nr. 05/04-IV din 11 octombrie 2018.

Conform strategiei, localitățile raionului Cahul au fost grupate și prioritizate în baza necesităților pentru servicii de apă și canalizare, fiind create 5 Clustere (0 (zero), A, B, C, D, E). Abordarea dată pentru definirea clusterelor s-a dovedit a fi optimală, prin urmare această abordare a fost păstrată și pentru perioada de planificare 2018 – 2023.

Clusterelor sus menționate includ următoarele localități:

- ❖ Cluster 0: or. Cahul, s. Crihana Veche, s. Manta, s. Pașcani, s. Roșu.
- ❖ Cluster A: satele Burlacu, Taraclia de Salcie, Tudorești, Tartaul de Salcie, Lopățica.
- ❖ Cluster B: satele Moscovei, Bucuria, Lucești, Trifeștii Noi, Spicoasa, Huluboia, Tătărăști.
- ❖ Cluster C: satele Cotihana Andrușul de Jos, Andrușul de Sus, Tretești, Baurci Moldoveni, Larga Nouă, Larga Veche, Badicul Moldovenesc, Rumeanțev, Iasnaia Poleana, Doina, Paicu, Cucoara, Chircani, Zîrnești.
- ❖ Cluster D: satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Vladimirovca, Nicolaevca, Găvănoasa, Alexanderfeld, Iujnoe, Burlăceni, Greceni, A.I.Cuza.
- ❖ Cluster E: satele Vadul lui Isac, Colibași, Brînza, Văleni, Slobozia Mare, Cîșlița Prut, Giurgiulești.
- ❖ Clusterul Borceag, Frumușica, Chioselia Mare.

Prezentul Raport de monitorizare cuprinde perioada de raportare: octombrie 2018 - până la finele anului 2019, și are drept scop prezentarea progreselor înregistrate în sector, activitățile și investițiile realizate, precum și enunțarea provocărilor întâmpinate în acest proces. Raportul se bazează pe următoarele surse de informații:

- Datele și propunerile colectate de la Autoritățile Publice Locale de nivel I din raionul Cahul în perioada 1.01.2020 – 15.02.2020;
- Datele, rezultatele obținute, și ”lecțiile învățate” în urma implementării măsurilor investiționale de către Consiliul raional Cahul și partenerii de dezvoltare GIZ, ADR Sud, SDC în perioada de referință;
- rapoartele de progres a proiectului ”Modernizarea serviciilor publice locale / Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în raionul Cahul și orașul Vulcănești” elaborate de managerul local de proiect MSPL AAC Cahul.

I.2. Gradul de implementare a Planului de Acțiuni AAC în 2019 – pe cluster.

❖ Cluster 0: or. Cahul, s. Crihana Veche, s. Manta, s. Pașcani, s. Roșu.

Clusterul 0 este clusterul – pilot, în baza căruia s-a urmărit scopul de regionalizare a serviciului AAC în raionul Cahul, după principiul de cooperare intercomunitară, în baza căruia în perioada anterioară au fost realizate principalele măsuri investiționale în infrastructura AAC, inclusiv sporirea capacităților prestatorului de servicii – S.A. Apă Canal Cahul (reorganizat în 2017) – astăzi constituie pilonul de bază pentru dezvoltarea unui serviciu durabil și de calitate de aprovizionare cu apă a localităților raionului Cahul.

În perioada 2018 – 2019 în clusterul 0 au fost realizate următoarele măsuri:

- 🚧 Proiectul investițional ”**Conectarea caselor individuale la sistemul centralizat de canalizare în satul Roșu**”, implementat cu suportul financiar al Guvernului României, prin intermediul GIZ, cu un buget total de 3 966 000 lei, a fost finalizat în septembrie 2019. Ca urmare a realizării proiectului, au fost amplasate 335 de cămine de canalizare pe 10 străzi, ceea ce asigură conectarea la sistemul centralizat de canalizare construit anterior a circa 577 gospodării individuale (din totalul de 841), ceea ce reprezintă 68 %. Cu toate acestea, din totalul gospodăriile ce au posibilitatea de a se conecta la sistem, doar 137 din acestea au încheiat contract cu prestatorul de servicii, ceea ce reprezintă 23,7 %. Această rată scăzută de conectare reprezintă o mare provocare pentru Autoritatea Publică Locală Roșu în procesul de identificare a surselor financiare necesare pentru finalizare proiectului dat și asigurarea a celor 264 gospodării neconectate cu servicii de sanitație, totodată și pentru operator, dat fiind faptul că cheltuielile privind întreținerea sistemului nu sunt recuperate din tarif pe măsura așteptărilor. Un alt factor îngrijorător este faptul că din cele 752 gospodării conectate la sistemul de apeduct (cca 89,4 % din totalul existent), doar 137 gospodării (cca 18 % din cele conectate la apeduct) au încheiat contracte cu S.A. Apă Canal Cahul de conectare la sistemul de sanitație. Ca urmare cca 80 la sută din gospodării deversează apa reziduală în haznale proprii (marea majoritate în stare precară) sau direct în sol, afectând mediul ambiant.
- 🚧 Extinderea rețelei de apeduct în comuna Manta (s. Manta), cu o lungime de 600 metri, lucrări în valoare de 79 225 lei, achitate din bugetul local și contribuția cetățenilor comunei Manta. Apeductul a fost extins pe porțiuni mici pe unele străzi, în baza solicitărilor cetățenilor, astfel fiind asigurate 11 conectări noi. Totodată, pe parcursul anului 2019 APL Manta a derulat o campanie locală de informare, drept instrument fiind ”Gazeta satului”, privind necesitatea conectării la apeductul centralizat, în cadrul căreia primăria, cu suportul operatorului au prezentat comunității rezultatele analizelor de laborator a apei din diferite surse, beneficiile consumului de apă potabilă de calitate, etc. Ca urmare a campaniei, au

fost realizate la cerere, 65 noi conexiuni la apeductul existent. La ora actuală rata de acces la serviciul de alimentare cu apă potabilă în comuna Manta este de 100 %, rata de conectare a gospodăriilor la acesta – constituie 75 %.

- ✚ Consolidarea capacităților angajaților S.A. ”Apă-Canal Cahul” – cu suportul GIZ, proiectul MSPL, în parteneriat cu Asociația „Apă-Canal Moldova”, Universitatea Tehnică din Moldova, au fost organizate instruirii pentru angajații S.A. Apă Canal Cahul la următoarele subiecte:

- declarația la impozit și aplicare
- legislația fiscală
- securitatea muncii
- managementul și exploatarea rețelelor de apă și de canalizare
- managementul și exploatarea stațiilor de pompare și canalizare
- managementul electric

În calitate de contribuție la dezvoltarea capacităților prestatorilor de servicii, MSPL a organizat, cu sprijinul financiar al Agenției Internaționale de Cooperare Internațională (GIZ), vizite de studiu în Germania, România (Iași, București) pentru angajații SA „Apă-Canal Cahul”, pentru asigurarea schimbului de bune practici în organizarea serviciului AAC. În total 29 de angajați din cadrul societății au fost instruiți în domeniile de activitate.

- ✚ Grantul KfW – Proiectul de alimentare cu apă și canalizare Cahul, cu o perioadă de implementare 2019- 2023, în baza contractului de finanțare semnat în august 2018 (23,5 mln euro) cu cofinanțarea UE (11.5 mln euro – în proces de pregătire a semnării contractului de finanțare). Primăria municipiului Cahul, a demarat procesul de elaborare a documentației tehnice de proiect, precum și contractarea serviciilor de consultanță, pe cele trei componente ale proiectului:

- Componenta I: Alimentare cu apă și canalizare (12 mln euro): care include lucrări și măsuri de reabilitare a Stației de captare a apei brute, incluzând deznisipatorul, reabilitarea a 8.2 km de apeduct magistral de la Stația de pompare nr. 1 către Stația de Tratare a apei, extinderea și îmbunătățirea rețelelor de apeduct și canalizare în or. Cahul, s. Cotihana și Crihana Veche.
- Componenta II: Inițiativa de sanitație (10 mln euro): care include măsuri de reabilitare totală a stației de epurare a apelor uzate și extinderea rețelelor de canalizare în mun. Cahul.
- Componenta III: Măsuri de Însoțire (1,5 mln euro): măsuri de edificare a capacităților operatorului S:A. Apă Canal Cahul

❖ **Cluster A: satele Burlacu, Taraclia de Salcie, Tudorești, Tartaul de Salcie, Lopățica; și Cluster B: satele Moscovei, Bucuria, Lucești, Trifeștii Noi, Spicoasa, Huluboaia, Tătărăști.**

Clusterelor A și B au fost grupate în acest subcapitol comun, fiind grupate și într-un singur proiect tehnic de execuție pentru construcția unei magistrale cu lungimea de 51 383 metri de apeduct cu ramificație pe traseul ambelor cluster, cu noduri de racordare pentru localitățile de pe traseu. Proiectul tehnic pentru această magistrală (elaborat în 2014) cu valoarea de deviz de 45 150 000 lei, dar care este învechit și necesită a fi actualizat din punct de vedere al costurilor, și/sau reproiectat după caz.

La nivel local, în localitățile clusterului A nu au fost realizate măsuri investiționale privind construcția/reconstrucția/extinderea sistemelor de apeduct. Rata de acces la nivel de cluster A rămâne a fi constantă, doar câteva din localități având rețele de distribuție a apei: în marea majoritate parțială, cu sursa de apă subterană (Taraclia de Salcie acces cca 50 %, Lopățica cca 30 %, Burlacu cca 70%).

La nivel de cluster B, au fost realizate măsuri locale de reparație și îmbunătățire a sistemelor locale de apeduct, cum a fi: în s. Tătăraști în anul 2019 a fost reparațată fântâna arteziană (35 000 lei din bugetul local) și aprovizionată cu apă grădinița de copii (800 metri apeduct – 356 000 lei, din care 150 000 alocate din bugetul raional). Deși administrația locală a s. Tătăraști a depus cereri de finanțare (la FEN), până la ora actuală nu a reușit să identifice resursele financiare necesare pentru construcția rețelei de apeduct (cca 11 mln lei necesar). În s. Bucuria, sistemul existent de apeduct a fost extins cu cca 1650 metri (bugetul lucrărilor 225 mii lei acordați din bugetul raional). Alte localități precum Moscovei, Huluboaia se confruntă în continuare cu lipsa resurselor financiare necesare pentru construcția sistemelor de apeduct (Moscovei 24,5 mln lei, Huluboaia 10 mln lei).

❖ **Cluster C: satele Cotihana Andrușul de Jos, Andrușul de Sus, Tretești, Baurci Moldoveni, Larga Nouă, Larga Veche, Badicul Moldovenesc, Rumeanțev, Iasnaia Poleana, Doina, Paicu, Cucoara, Chircani, Zîrnești.**

Pentru acest cluster, deși există documentația tehnică de proiect pentru construcția magistralei 60,3 km (elaborat în 2014) cu o valoare de deviz peste 58 682 000 lei, acesta necesită a fi actualizat, atât din punct de vedere al costurilor, cât și din punct de vedere tehnic. Resursele necesare pentru actualizarea acestuia nu au fost identificate.

Localitățile acestui cluster, în majoritate dispun de sisteme de aprovizionare cu apă, cu sursa de apă subterană, care asigură acces de 90 – 100 % la serviciul de alimentare cu apă: exemplul comunei Cucoara, comuna Zîrnești, s. Andrușul de Jos, s. Badicul Moldovenesc, comuna Larga Nouă. Deși dispun de sisteme de apeduct, aceste localități nu dispun de sisteme de canalizare, precum nici de documentație tehnică de proiect pentru a putea iniția proiecte investiționale (cu excepția s. Badicul Moldovenesc, s. Zîrnești și Baurci Moldoveni).

APL Andrușul de Sus a inițiat implementarea proiectului de alimentare cu apă, etapizat, prin construcția unei fântâni arteziene, a stației de clorinare și a unui turn de apă (investiția de 1 325 660 lei asigurată de Bugetul de stat 800 mii, 150 mii Consiliul raional și 150 000 Consiliul local, din valoarea totală necesară de 19 200 000 lei).

În același timp, există localități ale clusterului care nu dispun de sistem de apeduct: satele Doina, Rumeanțev, Iasnaia Poleana – care nu dispun de documentație tehnică de proiect. O altă localitate, s. Baurci Moldoveni – dispune de documentația tehnică de proiect pentru apeduct, inclusiv sistem de canalizare, al cărui cost depășește 42 mln lei. Aceste costuri sunt peste capacitățile bugetare ale APL I și II, în același timp este dificilă identificarea surselor externe, care ar putea acoperi costurile de implementare în întregime, prin urmare o soluție posibilă ar fi implementarea etapizată a proiectelor, din surse FEN, FNDAMR, etc.

❖ **Cluster D: satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Vladimirovca, Nicolaevca, Găvănoasa, Alexanderfeld, Iujnoe, Burlăceni, Greceni, A.I.Cuza.**

Localitățile Clusterului D sunt beneficiare de asistenței tehnice și financiare ale Guvernului Elveției și Uniunii Europene, prin intermediul GIZ, fiind cuprinse de măsura investițională *"Construcția apeductului magistral Cahul-Lebedenco-Pelinei-Găvănoasa-Vulcănești-Alexandru Ioan Cuza și a rețelelor interioare în satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca"*

În anul 2019 au fost implementată etapa I, care a inclus construcția a 11.08 km de apeduct magistral, de la Stația de pompare SP-5, până la grupurile de rezervoare din satele Lebedenco și Hutulu. Totodată pe traseu a fost amplasat grupul de 2 rezervoare cu V=800m³ și o stație de corectare a nivelului de clor în apă. Totodată au fost consolidate capacitățile operatorului S.A. Apă – Canal Cahul prin dotarea acestuia cu sistemul de monitorizare SCADA, precum și a fost sporită capacitatea SP5, fiind montat un grup nou de

4 pompe. În comuna Lebedenco au fost construite 25,2 km rețele interioare de apeduct ceea ce a asigurat accesul la o sursă sigură de apă a tuturor gospodăriilor (884 gospodării) din satele Lebedenco, Hutulu și Ursoaia.

Au fost construite două grupuri a câte 2 rezervoare cu $V=50$ m³, dotate cu stații de corectare a nivelului de clor din apă: în s. Lebedenco și Ursoaia. În urma implementării acestui proiect, 2700 de locuitori ai comunei Lebedenco au acces la o sursă sigură de apă potabilă, în perioada de raportare prestatorul de servicii a încheiat 482 de contracte cu consumatorii din localitate, ceea ce reprezintă circa 54,5 % din totalul de gospodării.

În anul 2019 a fost finalizată documentația tehnică de proiect pentru etapa II, care prevede construcția a 48,25 km (în 2 linii) a apeductului magistral Lebedenco – Alexandru Ioan Cuza, și a 25,97 km de rețea interioară în satele Pelinei, Sătuc cu 734 gospodării și 32,53 km rețele de distribuție în satele Nicolaevca, Vladimirovca, Găvănoasa cu 870 gospodării. Totodată vor fi construite noduri de racordare pentru satele Alexanderfeld și A.I. Cuza precum și orașul Vulcănești. Toate localitățile incluse în proiect vor fi asigurate și cu stații de corectare a nivelului de clor în apă, pentru a asigura cetățenii cu apă potabilă conformă cu normele în vigoare. Această măsură investițională va oferi acces la serviciile îmbunătățite de aprovizionare cu apă pentru circa 20 000 locuitori din satele Pelinei, Sătuc, Vladimirovca, Nicolaevca, Găvănoasa, Alexanderfeld, Alexandru Ioan Cuza și orașul Vulcănești. Etapa de construcție pentru această etapă este în dificultate, dat fiind deficitul bugetar de circa 7 mln. EURO, care a fost generat de elementele ale infrastructurii care au fost proiectate în urma efectuării calcului hidraulic de către compania de proiectare, și care nu au fost inițial incluse în cost în Studiul de Fezabilitate, conform căruia costurile lucrărilor de construcție nu trebuiau să depășească suma de 2,6 mln EURO. La etapa actuală APL beneficiare în cooperare cu partenerii de implementare a proiectului sunt în proces de identificare a soluțiilor la situația creată.

În anul 2019 Consiliul raional Cahul a venit cu inițiativa de a include în proiectul sus menționat proiectarea apeductului magistral spre localitățile: Alexanderfeld, Iujnoe și Burlăceni, însă acestea nu au putut fi acoperite de bugetul UE.

Cele 3 localități neincluse în proiect, dispun de sisteme de apeduct (Alexanderfeld – necesită reabilitarea totală a rețelelor vechi de apeduct, Iujnoe - a reușit procurarea și montarea a 2 turnuri noi de apă de tip Rojnovschi, cu suportul financiar al CR Cahul), iar în s. Burlăceni se continuă implementarea proiectului de alimentare cu apă potabilă din sursele bugetului local, până la ora actuală fiind realizate lucrările în proporție de cca 70 la sută.

❖ **Cluster E: satele Vadul lui Isac, Colibași, Brînza, Văleni, Slobozia Mare, Cîșlița Prut, Giurgiulești.**

Clusterul E în mare parte este aprovizionat cu rețele de apeduct, realizate în perioadele anterioare de raportare (s. Giurgiulești, Colibași, Brînza, Slobozia Mare, Cîșlița Prut) totuși acestea se confruntă cu un șir de provocări în continuare:

- s. Slobozia Mare – pentru finalizarea apeductului construit din sursele FEN, necesită investiții suplimentare de cca 1 353 mii lei.
- s. Giurgiulești implementează în continuare proiect de construcție a sistemului de canalizare, cu surse financiare din Fondul Ecologic Național (valoare proiect 15 996 773 lei), fiind în etapa IV. Până la ora actuală, au fost valorificate surse și executate lucrări în valoare totală de 3 283 536 lei, fiind alocate sume mici din FEN în perioada 2014 – 2019, fapt care îngreunează implementarea în continuare a proiectului.

❖ **Clusterul Borceag, Frumușica, Chioselia Mare.**

În clusterul dat, în s. Frumușica (comuna Chioselia Mare) au fost finalizate lucrările etapei IV a proiectului de construcție a sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare, epurare -

în valoare de 3 742 651 lei cu finanțare din FEN, pentru continuarea acestui proiect APL are nevoie de peste 2,4 mln lei.

II. Concluzii

Raportul prezentat cuprinde primul an de implementare a Planului de Acțiuni de alimentare cu apă potabilă și de canalizare a raionului (finele anului 2018 – 2019 inclusiv), și în mare măsură se poate afirma că activitățile au fost realizate conform celor planificate, fiind realizate în totalitate 37 acțiuni, realizate parțial 24 acțiuni, și nerealizate 24 acțiuni (a se vedea detalii în anexa Nr. 1 la prezentul Raport).

În același timp, analizând situația pe clustere, aceasta se dovedește a fi diferită:

- ❖ Cluster 0: Acțiuni realizate: 10, realizate parțial 4, nerealizate: 3
- ❖ Cluster A, B, C: Acțiuni realizate: 1, realizate parțial 5, nerealizate: 9
- ❖ Cluster D: Acțiuni realizate: 16, realizate parțial 4, nerealizate: 2
- ❖ Cluster E: Acțiuni realizate: 2, realizate parțial 7, nerealizate: 9
- ❖ Eficientizarea managementului serviciilor AAC în raionul Cahul: Acțiuni realizate: 8, realizate parțial 4, nerealizate: 1

Această diferență de datorează în primul rând insuficienței de resurse financiare pentru demararea proiectelor în domeniu, totodată costurilor foarte înalte pentru realizarea infrastructurii. În același timp, autoritățile publice locale care au elaborat anterior documentațiile tehnice de proiect dar nu au inițiat lucrări, se confruntă cu faptul că aceste documentații tehnice necesită a fi actualizate, ceea ce generează costuri adiționale pentru bugetul local.

O altă provocare întâmpinată în cadrul implementării Planului de acțiuni, a constituit deficitul de peste 7 mln euro constatat în cadrul implementării proiectului ”Construcția apeductului magistral Cahul-Lebedenco-Pelinei-Găvănoasa-Vulcănești-Alexandru Ioan Cuza și a rețelelor interioare în satele Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca”, fapt care tergiversează implementarea acestuia, și pune în dificultate atingerea obiectivelor propuse.

Pentru acest sector, pentru anul 2020 au fost identificate un șir de oportunități, care pot fi valorificate de către APL pentru demararea investițiilor în acest sector, cum ar fi:

- lansarea apelului de depunere a dosarelor de solicitare a subvenției în avans pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din FNDAMR (Măsura nr. 1 în conformitate cu HG 476/2019).

- lansarea Programului Eu4Moldova – regiuni cheie (EU4Cahul) – componenta 2.

În concluzie, Planul de acțiuni în sectorul AAC în anul 2019 a fost implementat în proporție de cca 71 % (total 61 acțiuni realizate în totalitate și parțial realizate în raport cu 24 nerealizate), fiind necesară o implicare activă a tuturor factorilor reprezentativi ai raionului, dar și o bună colaborare între administrațiile publice locale pentru implementarea cu succes a acestuia în continuare.

Raport de Progres Detaliat – Perioada de referință: 2019 (extras din PA AAC)**OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de apă și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL 0**

Nr. d/o	Piloni/Axe	Măsuri	Surse de finanțare	Termeni de realizare	Indicatori de progres	Instituția responsabilă	Gradul de realizare	Comentarii
OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de apă și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL 0								
1.	Planificarea și programarea integrată la nivel local	1.0.1 Evaluarea gradului de implementare și actualizarea strategiei AAC a mun. Cahul prin introducerea perspectivelor de dezvoltare din cadrul SF KfW	6,000 MDL	2018-2020	Strategia mun. Cahul evaluată și actualizată	APL Cahul	Realizat	Consiliul municipal Cahul, cu suportul programului ”Comunitatea Mea” a elaborat în anul 2019 Strategia de dezvoltare a Municipiului și Planul de acțiuni pentru 2019 – 2025, care include în sine și componenta AAC (Direcția Strategică 2: Extinderea și dezvoltarea rețelelor edilitare conform priorităților și reabilitarea infrastructurii social-economice urbane) Documentul a fost aprobat prin decizia CMCh nr. 3/9 (39/9) – XXV din 30.05.2019
		1.0.2. Corelarea strategiei mun. Cahul și a Planului Urbanistic General cu prevederile SF KfW.	20,000 MDL	2019-2020	Strategia mun. Cahul corelată cu PUG și SF KfW	APL Cahul	Realizat	Documentul aprobat prin decizia CMCh nr. 3/9 (39/9) – XXV din 30.05.2019 a fost elaborat în baza Studiului de fezabilitate KfW, rezultatele negocierilor privind finanțarea obiectivelor din surse KfW.
		1.0.4. Actualizarea strategiilor AAC a localităților Crihana-Veche, Manta și Roșu	9,000 MDL	2018-2020	Strategiile AAC Crihana-Veche, Manta și Roșu actualizate	APL din cluster O	Nerealizat	Deși localitățile menționate dispun de un Plan de acțiuni în sectorul AAC, acestea sunt expirate. Însă dat fiind faptul că în anul 2019 au fost desfășurate alegerile locale generale, autoritățile nu au putut iniția acest proces de planificare.
2.	Îmbunătățirea cooperării dintre APL-uri	2.0.3 Îmbunătățirea comunicării și cooperării între localitățile clusterului în baza prevederilor Acordului de cooperare pentru dezvoltarea unui serviciu și sistem durabil de alimentare cu apă și de canalizare în raionul Cahul (semnat în anul 2015)	-	2019	Cooperare și comunicare îmbunătățită	CRC	Realizat parțial în perioada de referință	Această activitate are un caracter calitativ, mai puțin cantitativ – datorită ședințelor comune ale APL ale clusterului și operator, au fost îmbunătățite relațiile de cooperare, atât între APL-uri, precum și APL și operator.
		2.0.4. Desfășurarea ședințelor de lucru între reprezentanții clusterului 0 și operatorul regional S.A. Apa-Canal Cahul pentru eficientizarea gestionării serviciilor regionale	10,000 MDL	trimestrial	Ședințe comune de lucru organizate, probleme	CRC	Realizat	Ședințele de lucru se desfășoară în formatul Comitetului Director Local al proiectului MSPL AAC Cahul – cu participarea reprezentanților clusterului 0 și D, fapt care contribuie la îmbunătățirea continuă a relațiilor

					depășite			de cooperare APL – Operator, precum și a eficienței și calității serviciului (în 2019 – desfășurate 3 ședințe CDL)
3.	Investiții în optimizarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor publice locale	3.0.5.Extinderea sistemului de apeduct din s. Roșu și asigurarea conectării locuitorilor din sectorul Focșa (2 străzi)	600,000 MDL	2018-2019	Sector de apeduct construit în sectorul Focșa	APL Cahul APL Roșu	Realizat	APL Roșu a extins sistemul de apeduct pe 3 străzi ale sectorului Focșa (2 250 metri apeduct), fiind asigurat accesul la servicii de AAC pentru 40 gospodării individuale. Conectarea gospodăriilor a fost asigurată de către S.A. Apă canal Cahul, din contul beneficiarilor.
		3.0.6.Organizarea procedurii de achiziții publice și identificarea contractului pentru executarea lucrărilor (în baza contractului de finanțare cu KfW)	-	2018	Procedură de achiziții publice organizată companie identificată	APL Cahul	Realizat parțial	Primăria mun. Cahul a semnat în iunie 2019 Contractul de consultanță privind elaborarea documentației tehnice de proiect pentru măsurile finanțate din grantul KfW. Lucrările de construcție urmează a fi contractate și realizate la etapa următoare, în perioada anilor 2020 – 2020 (termen de realizare a investițiilor – 2023, conform contractului de finanțare).
		3.0.11.Conectarea caselor la sistemul de canalizare în s. Roșu, etapa II	8 mln MDL	2019-2022	Extinsă conectarea populației s. Roșu la rețeaua de canalizare	APL Roșu	Nerealizat	APL roșu nu a identificat resursele financiare necesare implementării proiectului. Proiectul va fi implementat ulterior, o sursă posibilă de finanțare ar putea fi FNDAMR, în cadrul căruia primul apel de propuneri e proiecte urmează a fi lansat în martie 2020.
		3.0.12.Asigurarea conectării a 100% populație s. Roșu la serviciile apă și canalizare		2018-2019	100% populație conectată la apeduct și canalizare în s. Roșu	APL Roșu	Realizat parțial	Rata de conectare la apeduct la 01.01.2020 constituie: 89,4 % Rata de conectare la canalizare la 01.01.2020 constituie: 23,7 % (din cele 557 gospodării cu acces).
		3.0.13.Renovarea rețelelor de apeduct din com. Manta		2019-2021	Rețele de apeduct renovate în s. Manta	APL Manta	Nerealizat	APL Manta a realizat extinderea unor porțiuni de apeduct existent, fără însă a interveni în reabilitarea porțiunilor ce necesită reparație/inlocuire.
4.	Consolidarea capacităților APL-urilor și a prestatorilor de servicii	4.0.1.Finalizarea semnării contractelor de delegare a serviciilor apă și canalizare către operatorul regional (satele Crihana Veche și Roșu)		2018	Contractele de delegare a serviciilor în s. Crihana Veche și Roșu semnate	APL Crihana Veche APL Roșu	Realizat	2 contracte de delegare semnate
		4.0.2. Acordarea asistenței de specialitate operatorului SA Apa-Canal Cahul privind luarea la evidență a bunurilor date în gestiune	15,000 MDL	2018-2020	SA Apă-Canal Cahul consultată și consolidată în luarea la evidență a	S.A. Apă Canal Cahul	Realizat	S.A. Apă Canal Cahul a beneficiat de instruire la următoarele subiecte: – declarația la impozit și aplicare – legislația fiscală – securitatea muncii – managementul și exploatarea rețelelor de

					bunurilor			<p>apă și de canalizare</p> <ul style="list-style-type: none"> - managementul și exploatarea stațiilor de pompare și canalizare - managementul electric
		4.0.3.Asistență de specialitate pentru APL I la examinarea și analiza proiectelor tehnice pentru lucrări în domeniul AAC. Coordonarea procesului de secția construcții și operatorul regional	-	sistematic	Toate proiectele tehnice elaborate de APL-uri coordonate cu secția construcții și operatorul regional	APL I	Realizat parțial	Asistența vizată se oferă la solicitare, DCDDT a CR Cahul oferind suportul consultativ în limita competențelor sale.
5.	Mobilizarea și sensibilizarea populației	5.0.1.Lucrurile cu cetățenii din cartierele mun. Cahul și atragerea în implementarea proiectului de extindere a rețelei de apeduct și canalizare	-	sistematic	Cetățenii din municipiu implicați în proiectele locale	APL Cahul	Realizat periodic	APL mun. Cahul asigură informarea cetățenilor privind progresele înregistrate în proiectarea rețelelor de apeduct, ce urmează a fi realizat cu suportul kfW. Această acțiune urmează a fi intensificată la etapa de construcție.
		5.0.3.Campanii de informare a cetățenilor privind necesitatea achitării serviciilor AAC, prevenirea conectărilor nedeclarate și a furtului de apă	60,000 MDL	2019	Populație informată	APL din cluster	Realizat Parțial	Deși nu a fost demarată o campanie în anul 2019 cu privire la necesitatea achitării serviciilor, astfel de acțiuni au fost întreprinse anterior, în procesul de implementare a proiectelor de infrastructură în cluster. În 2019 APL-urile au continuat comunicarea cu cetățenii la nivel local, prin întâlniri publice.
		5.0.4.Asigurarea transparenței proiectelor AAC implementare în cluster (prin rețele de socializare, reportaje TV, site parteneri)	50,000 MDL	sistematic	Proiectele AAC implementate transparent	APL Cahul	Realizat	Activitatea se realizează sistemic, pentru toate măsurile investiționale existente, la necesitate.
		5.0.5.Îmbunătățirea comunicării operatorului regional cu populația (revigorarea site-ului companiei, desemnarea persoanelor responsabile de comunicare)	20,000 MDL	sistematic		S.A. Apă Canal Cahul	Realizat	S.A. Apă Canal Cahul realizează informarea publicului regulat, inclusiv prin pagina web și paginilor companiei în rețelele sociale.

OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de alimentare cu apă de calitate și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL D

Nr. d/o	Piloni/Axe	Măsurile	Surse de finanțare	Termeni de realizare	Indicator de progres	Instituții responsabile	Grad de implementare	Comentarii
OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de apă și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL D								
1.	Planificarea și programarea integrată la	1.D.1.Elaborarea strategiilor de dezvoltare socio-economică a localităților Pelinei și Găvănoasa, componenta AAC (racordate	40,000 MDL	2018	Strategii AAC a localităților Pelinei și Găvănoasa	APL Lebedenco, Pelinei,	Realizat	Cu suportul GIZ, în cadrul proiectului MSPL – localitățile Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa au beneficiat de asistență tehnică privind elaborarea Planurilor de acțiuni în domeniul

	nivel local	la strategia actualizată a raionului).			elaborate	Găvănoasa		AAC, care a urmat toate procedurile administrative prevăzute de legislația în vigoare – consultarea și audierea publică a documentelor în comunitate, cu aprobarea ulterioară prin deciziile Consiliilor locale.
		1.D.2.Consultarea publică și aprobarea strategiilor de dezvoltare socio-economică a localităților clusterului D	-	2018	Strategiile APL Pelinei și Găvănoasa consultate public și aprobate	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat	-----
		1.D.3.Crearea unui mecanism de monitorizare în localitățile clusterului a situației în domeniul apă-canalizare	-	2018-2019	Mecanism de monitorizare a realizării strategiilor identificat	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat periodic	Dat fiind faptul că Planul de acțiuni AAC 201/-2023 prevede mecanismul de monitorizare pe clustere, se poate afirma că este un mecanism optim de monitorizare a situației inclusiv în clusterul D, totodată fiecare APL în parte este responsabil de asigurarea monitorizării implementării planului local, în conformitate cu competențele APL-ului respectiv.
		1.D.4.Ședințe anuale de evaluare și raportare a implementării strategiilor AAC	-	anual	Grad de implementare a strategiilor evaluat anual	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat Parțial	În perioada raportată. APL Lebedenco a beneficiat de susținere financiară pentru implementarea proiectului de aprovizionare cu apă a localității, asigurând-se implementarea Planului local de Acțiuni AAC și fiind desfășurate ședințe de evaluare a implementării. Localitățile Pelinei și Găvănoasa – activitatea urmează a fi realizată pe parcursul următoarelor perioade.
2.	Îmbunătățirea cooperării dintre APL-uri	2.D.1.Mese rotunde comune pentru APL cluster cu prezentarea experienței de succes a s. A.I.Cuza în colectarea contribuțiilor, delegarea serviciilor și practica asigurării serviciilor de aprovizionare cu apă prin delegare către operatorul regional	-	semestrial	Schimb de experiență realizat	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat	În perioada de raportare au avut loc ședințe comune de lucru a reprezentanților clusterului privind schimbul de experiențe, inclusiv un atelier de lucru privind Cooperarea Intercomunitară (cu participarea reprezentanților tuturor clusterelor). În cadrul evenimentului au fost puse în discuții Subiecte comune precum: - Oportunitățile și perspectivele de soluționare a problemelor comune, inclusiv schimb de bune practici - Cadrul legal în domeniul cooperării intercomunitare, - Soluții intercomunitare în abordarea

								problemelor locale.
		2.D.2.Soluționarea problemelor de hotar între APL pentru amplasarea obiectivelor de AAC și identificarea mecanismelor viabile și transparente de soluționare	-	la necesitate	Probleme de hotar între APL soluționate	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	---	Nu au fost necesare intervenții, lucrările și amplasarea obiectivelor AAC (magistrala și rețele interne în comuna Lebedenco) au fost realizate conform documentația de proiect și reglementarea Legii 303.
		2.D.3.Ședințe de lucru și schimb de experiență între localitățile clusterului D cu clusterul 0 pentru transferul practicilor de succes	5,000 MDL	semestrial	Schimb de experiență între clusterelor 0 și D asigurat	APL cluster D, APL cluster 0	Realizat periodic	Activitatea se realizează cu succes în cadrul Comitetului Director Local (comun al clusterului 0 și D).
		2.D.4.Documentarea experienței acumulate în colectarea de contribuții, activitatea CLC-urilor, implicarea grupurilor vulnerabile pentru a fi transferată în alte localități și regiuni.	25,000 MDL	2018-2019	Experiență pozitivă documentată	CR Cahul	Realizat periodic (parțial)	Activitatea se realizează în procesul de implementare a măsurilor investiționale (în cazul dat a fost analizat doar cazul Lebedenco).
		2.D.5.Consultarea și instruirea APL-urilor privind gestionarea eficientă a serviciului de aprovizionare cu apă	20,000 MDL	anual	APL instruite	CR Cahul	Realizat	Cu suportul GIZ APL-urilor beneficiază de asistența tehnică privind <i>Cooperarea dintre autorităților publice locale din raionul Cahul pentru furnizarea serviciilor AAC</i> , pentru gestionarea eficientă a serviciului. APL beneficiare (inclusiv CRC) au aprobat în consiliile locale delegarea serviciului AAC operatorului regional S.A. Apă Canal Cahul, ca soluție optimă pentru asigurarea unui serviciu calitativ.
3.	Investiții în optimizarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor publice locale	3.D.1.Implementarea proiectului ”Apeductul magistral Cahul- Lebedenco-Pelinei- Găvănoasa- Vulcănești (satele) - Alexandru Ioan Cuza și rețele interioare a satelor Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca”, etapa I și II prin construcția rețelelor magistrale și rețelelor interioare de apeduct	4,8 mln Euro	2018-2022	Infrastructură construită, acces la servicii oferit	APL Cahul și cluster D	Realizat parțial	*A se vedea detaliat compartimentele de mai jos.
		Măsura investițională I care presupune:	2,2 mln Euro și	2018-2019	Infrastructură construită, acces la servicii oferit	SDC	Realizat	A fost implementată etapa I a proiectului, prin: construcția a 11.08 km de apeduct magistrală din or. Cahul spre comuna Lebedenco, și construcția (25,2 km) rețelelor interne de distribuție a apei în satele Lebedenco, Hutulu și Ursoaia, cu asigurarea
		Construcția rețelei magistrale de apeduct SP5 – Lebedenco – Hutulu – Ursoaia	Contribuția APL și locuitorilor (suma va stabilită)					
		Construcția rețelei magistrale de apeduct Ursoaia – Pelinei						

		Construcția rețelelor interioare de apeduct în localitățile Lebedenco și Hutulu						accesului la apă a tuturor gospodăriilor (884 gospodării) ale comunei.
		Construcția rețelelor interioare de apeduct localitatea Ursoaia						
		Măsura investițională II care presupune:	2,6 mln Euro și Contribuția APL și locuitorilor (suma va fi stabilită)	2019-2022	Infrastructură construită, acces la servicii oferit	UE	Nerealizat	<p>În anul 2019 a fost finalizată documentația tehnică de proiect pentru etapa II, care prevede construcția a 48,25 km (în 2 linii) a apeductului magistral Lebedenco – Alexandru Ioan Cuza, și a 25,97 km de rețea interioară în satele Pelinei, Sătuc cu 734 gospodării și 32,53 km rețele de distribuție în satele Nicolaevca, Vladimirovca, Găvănoasa cu 870 gospodării. Totodată vor fi construite noduri de racordare pentru satele Alexanderfeld și A.I. Cuza precum și orașul Vulcănești. Etapa de construcție pentru această etapă este în dificultate, dat fiind deficitul bugetar de circa 7 mln. EURO. La etapa actuală APL beneficiare în cooperare cu partenerii de implementare a proiectului sunt în proces de identificare a soluțiilor la situația creată.</p> <p>*Activitatea urmează a fi realizată la perioadă ulterioară (2021-2022)</p>
		Construcția rețelei magistrale de apeduct SP 2 – SP 5						
		Construcția rețelei magistrale Pelinei – Vladimirovca – Nicolaevca – Găvănoasa						
		Construcția rețelei magistrale Găvănoasa-Vulcănești						
		Construcția rețelei magistrale Vulcănești – A.I. Cuza						
		Construcția rețelelor interioare de apeduct în localitățile Pelinei și Sătuc						
		Construcția rețelelor interioare de apeduct în localitatea Găvănoasa						
		Construcția rețelelor interioare de apeduct în localitatea Nicolaevca						
		Construcția rețelelor interioare de apeduct în localitatea Vladimirovca						
		Proiectarea rețelelor de apeduct pentru satele r-lui Vulcănești (Etulia și Cișmichioi)						
		Alte acțiuni investiționale:						
		Elaborarea documentației tehnice de proiect pentru extinderea rețelelor locale de apeduct în localitățile Alexandrfeld și Iujnoe		2019-2020	Documentație tehnică de proiect pentru Alexanderfeld și Iujnoe elaborată	APL Alexandrfeld, APL Iujnoe	Nerealizat	<p>În anul 2019 Consiliul raional Cahul a venit cu inițiativa de a include în proiectul MSPL proiectarea apeductului magistral spre localitățile: Alexandrfel, Iujnoe și Burlăceni (etapa IV), însă acestea nu au putut fi acoperite de bugetul UE, contractul privind serviciile de proiectare a proiectului fiind finalizat.</p> <p>Deși CRC a demarat procesul de pregătire pentru realizarea documentației de proiect (selectarea terenului, examinarea de către</p>

								comisie în natură, obținerea avizelor pentru proiectare, etc), nu au fost identificate sursele necesare pentru contractarea serviciilor de proiectare din bugetul raional.
		Construcția rețelei locale de apeduct în s. Burlăceni (23 km și 1,2 km canalizare)	8612,44 mii lei	2018-2019	Proiect realizat	APL Burlăceni	Realizat parțial	Proiectul este în curs de implementare.
4.	Consolidarea capacităților APL-urilor și a prestatorilor de servicii	4.D.2.Mese rotunde de informare a primăriilor și consiliilor locale din clusterul D privind mecanismele de delegare a serviciilor către Apă Canal Cahul (semestrial)	-	2018-2020	Mecanism de delegare a serviciilor AAC studiat	S.A Apă-Canal Cahul	Realizat	Contractele de delegare a serviciilor AAC în comunele Lebedenco, Pelinei și Găvănoasa au fost aprobate în consiliile locale și semnate de către Primari.
		4.D.3.Contractarea consultanților în domeniu pentru asistarea în procesul de delegare a serviciilor de AAC către operatorul regional S.A Apă Canal Cahul	35,000 MDL	2018-2021	APL asistate în delegarea serviciilor	S.A Apă-Canal Cahul și CR Cahul	Realizat	Suportul tehnic a fost oferit de GIZ prin intermediul proiectului MSPL AAC în raionul Cahul
5.	Mobilizarea și sensibilizarea populației	5.D.1.Instruirea și Consolidarea Comitetelor Locale de Cetățeni	10,000 MDL	2018-2019	CLC constituite și consolidate	GIZ prin manager de proiect și parteneri civici	Realizat	În cadrul ședințelor CDL membrii au fost instruiți și susținuți pentru implicarea activă în implementarea proiectului și desfășurarea Campaniei de Informare. În comunele Pelinei și Găvănoasa au fost organizate întruniri în scopul instruirii membrilor privind modul și criteriile de întocmire a listelor gospodăriilor casnice care urmează a fi scutite de contribuția la conectarea la sistemul de aprovizionare cu apă, care ulterior au fost aprobate prin decizia consiliului local.
		5.D.2.Organizarea sondajelor de opinie în rândul populației localităților clusterului D privind suportabilitatea cheltuielilor pentru acoperirea contribuțiilor la proiect (pre- și post proiect)	100,000 MDL	2018-2020	Sondaje de opinie organizate	GIZ prin manager de proiect și parteneri civici	Realizat	În perioada februarie 2019 – martie 2019 a fost realizat în comuna Lebedenco și s. Roșu un sondaj sociologic amplu privind gradul de satisfacție a locuitorilor acestor sate privind serviciile de AAC, prin prisma următoarelor aspecte: - percepția și satisfacția cetățenilor față de situația socio-economică a comunității -gradul de participare a cetățenilor în dezvoltarea comunității - accesul la serviciile de AAC -costurile și cheltuielile aferente consumului de apă și canalizare Studiul dat a concluzionat că peste 80% respondenți sunt foarte satisfăcuți de sistemul centralizat de apeduct (90 % satisfăcuți de graficul livrării, 34 % - de prețul apei)

	5.D.3. Identificarea mecanismelor de susținere a grupurilor vulnerabile în procesul de colectare a contribuțiilor	-	din 2018	Mecanisme de susținere a grupurilor vulnerabile identificate	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat	A fost desfășurată campania de colectare de fonduri „Adoptă o conectare!”, desfășurată pe parcursul campaniei de informare prin intermediul paginii de Facebook “Campanie Lebedenco”. În rezultatul activității a fost adunată (și transmisă) suma de 2500 lei necesară pentru achitarea contribuției de conectare la noul apeduct a unei locuitoare a comunei din categoria persoanelor social-vulnerabile. – Această activitate reprezintă o bună practică de implicare a comunității pentru un scop comun, și poate fi replicată în alte comunități.
	5.D.4. Colectarea contribuțiilor gospodăriilor casnice ca parte a proiectului investițional	-	2018 Lebedenco, 2019 Pelinei și Găvănoasa	Contribuții a gospodăriilor casnice asigurate în proiect	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat	Suma contribuției locale în comuna Lebedenco a ajuns la 1,4 milioane de lei, ca urmare a desfășurării campaniei de informare, a lucrului Comitetului Director Local, în comun cu primarul localității și echipa de proiect
	5.D.5. Informarea cetățenilor despre avantajele consumului apei din surse centralizate și sporirea gradului de conectare	-	2018-2020	Cetățeni informați	APL Lebedenco, Pelinei, Găvănoasa	Realizat	În perioada 12 iulie-01 octombrie 2019, în cadrul Campaniei de informare și conștientizare a beneficiarilor de servicii AAC din comuna Lebedenco au fost desfășurate mai multe activități în localitățile Lebedenco, Ursoaia și Hutulu. În cadrul campaniei, au fost organizate următoarele evenimente publice: 1 eveniment de lansare, câte 3 întâlniri cu cetățenii în fiecare din satele comunei Lebedenco (în total 9), 2 activități culturale cu ocazia hramurilor în satele Ursoaia și Lebedenco, 2 activități publice în satele Hutulu și Lebedenco, 1 eveniment de încheiere a campaniei, 2 curse de ciclism (Ursoaia și Lebedenco) în scopul promovării mesajelor campaniei, un eveniment de închidere a proiectului AAC în comuna Lebedenco.
	5.D.6. Editarea materialelor informaționale pentru cetățeni: ghiduri de comunicare pentru CLC-uri, pliante informative, etc	12,000 MDL	2018-2020	Materiale informative editate	GIZ, CLC	Realizat	În cadrul campaniei de informare desfășurate în clusterul D (c. Lebedenco) au fost elaborate și diseminate următoarele materiale: un roll-up banner, 1000 de pliante informaționale în limbile română și rusă, 500 de postere, 200 de chipiuri, 100 de tricouri și 200 de pungi ecologice cu imaginea campaniei și logourile finanțatorilor. Materialele au fost împărțite beneficiarilor campaniei în cadrul evenimentelor, iar bannerul a fost transmis APL pentru a fi expus în clădirea Primăriei comunei Lebedenco.

OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de alimentare cu apă de calitate și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL E

Nr. d/o	Piloni/Axe	Măsurii	Surse de finanțare	Termeni de realizare	Instituții responsabile	Indicatori de progres	Gradul de realizare	Comentarii
OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de apă și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL E								
1.	Planificarea și programarea integrată la nivel local	1.E.1.Elaborarea și actualizarea Strategiilor de dezvoltare socio – economică pe componenta AAC a localităților: Văleni, Vadul lui Isac, Cișlița Prut.	60,000 MDL	2019-2021	APL Văleni, APL Vadul lui Isac, APL Cișlița-Prut,	Strategii AAC a localităților clusterului elaborate	Nerealizat	Această activitate urmează a fi replanificată pentru perioada următoare, din motivul lipsei resurselor financiare necesare aceasta activitate nu a fost realizată de către APL I, precum și din faptul că anul 2019 a fost marcat de alegerile locale generale, fapt ce a tergiversat anumite activități.
2.	Îmbunătățirea cooperării dintre APL-uri	2.E.2.Organizarea unui sondaj de opinie în rândul locuitorilor clusterului privind necesitatea serviciilor de canalizare și suportabilitatea costurilor pentru noile servicii	60,000 MDL	2018-2019	APL din cluster	Sondaj de opinie organizat	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesar financiare
		2.E.4.Corelarea activităților din domeniul AAC cu acțiunile din planul de dezvoltare al Grupului de Acțiune Locală "GAL "Lunca Prutului de Jos"	-	2018-2019	GAL "Lunca Prutului de Jos"	Strategiile locale corelate cu strategia GAL Lunca Prutului de Jos	Nerealizat	Urmează a fi realizat la o etapă ulterioară
		2.E.5.Organizarea ședințelor de schimb de experiență cu APL și CLC din Clusterelor 0 și D din raionul Cahul	-	2019-2020	CR Cahul	Schimb de experiență între clusterelor asigurat	Realizat	În perioada de raportare au avut loc ședințe comune de lucru a reprezentanților clusterului privind schimbul de experiență, inclusiv un atelier de lucru privind Cooperarea Intercomunitară (cu participarea reprezentanților tuturor clusterelor), cu suportul IDIS Viitorul în cadrul proiectului MSPL AAC Cahul.
		2.E.6.Identificarea resurselor financiare pentru organizarea vizitelor de studiu internaționale pentru preluarea practicilor de succes în domeniul AAC	-	Din 2018	APL I și CR Cahul	Resurse financiare identificate	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare
		2.E.7.Organizarea sondajelor de opinie în rândul locuitorilor clusterului privind disponibilitatea de conectare la o rețea centralizată de aprovizionare cu apă de suprafață (din râul Prut)	60,000 MDL	2019-2020	S.A. Apă-Canal Cahul	Sondaje de opinie organizate	Nerealizat	Urmează a fi realizat la o etapă ulterioară, în vederea examinării posibilității dezvoltării unui proiect comun de construcția a magistralei și conectarea la o singură sursă de apă – râul Prut, și transmiterea în gestiune a

								sistemelor operatorului regional S:A: Apă Canal Cahul
3.	Investiții în optimizarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor publice locale	3.E.1.Elaborarea documentației tehnice pentru proiectele de extindere a apeductelor în satele clusterului E (Slobozia Mare, Colibași, Văleni, Vadul lui Isac, Brînza)	500,000 MDL	2018-2020	APL nivel I din cluster	Documente tehnice elaborate	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare
		3.E.2.Construcția/extinderea rețelelor de apeduct în localitățile clusterului E pentru acoperirea a 100% populației cu servicii de apă (construcție de rețele în satele Slobozia Mare, Colibași, Văleni, Vadul lui Isac, Brînza)	8 mln MDL	2019-2022	APL nivel I din cluster	Rețele noi de apeduct construite	Realizat parțial	S. Slobozia Mare – a inițiat un proiect de extindere cu sportul programului ”Comunitatea Mea” În Vadul lui Isac au fost întreprinse măsuri de modernizare a fântânilor arteziene existente pentru sporirea calității serviciului furnizat S. Cișlița Prut implementează proiectul ”Aprovizionarea cu apă potabilă a localității Cișlița Prut adiacent tronsonului de cale ferată Cahul – Griurghiulești.”
		3.E.3.Renovarea porțiunilor vechi de apeduct (Slobozia Mare...)	1 mln MDL	2018-2019	APL Slobozia Mare	Porțiuni de apeduct renovate	Nerealizat	Din lipsa resurselor financiare activitatea nu a putu fi demarată de APL.
		3.E.4.Elaborarea unui studiu de fezabilitate a s. Giurgiulești pentru construcția unei stații de tratare a apelor din r. Prut sau Dunăre cu conectarea rețelei interne locale	Va fi identificat	2019	APL Giurgiulești	Studiu de fezabilitate elaborat	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare
		3.E.5.Monitorizarea anuală a calității apei din sondele arteziene și afișarea rezultatelor pe panouri informative în localitățile clusterului	-		APL I	Calitatea apei din toate sursele monitorizată	Realizat	Autoritățile publice locale, inclusiv ÎM locale asigură controlul apei și furnizarea unui serviciu eficient și calitativ consumatorilor (analiza apei fiind efectuată de Centrul de Sănătate Publică)
4.	Mobilizarea și sensibilizarea populației	4.E.1.Campanii locale (sau la nivel de GAL) de informare și sensibilizare a cetățenilor cu privire la folosirea rațională a resurselor de apă și asigurare a durabilității lor (campanii, distribuire pliante, flash-mob-uri...)	-	anual	APL I	Campanii locale desfășurate	Realizat parțial	APL din cluster asigură comunicarea cu cetățenii și informarea acestora prin intermediul panourilor informative în cadrul APL și prin intermediul evenimentelor publice organizate de APL. Nu au fost identificate surse financiare pentru organizarea evenimentelor tematice AAC.
		4.E.2.Eventimente informative/adunări generale pe localități și cluster/GAL pentru prevenirea folosirii ilicite și a furturilor de apă în rândul populației.	20,000 MDL	anual	APL I	Evenimente de consultare a populației organizate	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare

		Promovarea metodelor de prevenire: contorizarea nodurilor de evidență, tariful diferențiat ș.a.						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de alimentare cu apă de calitate și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL A-B-C

Nr. d/o	Piloni/Axe	Măsurii	Surse de finanțare	Termeni de realizare	Instituții responsabile	Indicator de progres	Gradul de realizare	Comentarii
OBIECTIV STRATEGIC 1. Sporirea accesului la servicii de apă și canalizare a populației raionului Cahul, CLUSTERUL A-B-C								
1.	Planificarea și programarea integrată la nivel local	1.A-B-C.1.Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală, capitolul AAC în satele clusterelor A, B, C și planificarea participativă a dezvoltării sectorului pentru următorii ani	100,000 MDL	2019-2022	APL din clustere	Strategii de dezvoltare elaborate	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare în 2019. Activitatea urmează a fi realizată la o etapă ulterioară
2.	Îmbunătățirea cooperării dintre APL-uri	2.A-B-C.1.Oferirea suportului și consultanței APL în inventarierea și evaluarea stării tehnice a rețelelor locale	50,000 MDL	2018-2020	CR Cahul și S.A. Apă-Canal Cahul	APL susținute în evaluarea stării tehnice a infrastructurii serviciilor AAC	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare pentru stabilirea gradului de uzură a sistemelor AAC existente în cluster. Activitatea urmează a fi realizată la o etapă ulterioară.
		2.A-B-C.2.Campanii de informare locală în localitățile cu acces redus la apă privind rolul apei în sănătatea și igiena populației	60,000 MDL	anual	APL clustere	Campanii de informare organizate	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare în 2019. Activitatea urmează a fi realizată la o etapă ulterioară
		2.A-B-C.3.Preluarea experienței în domeniul AAC din clusterelor avansate din raion	5,000 MDL	2019	APL clustere	Experiențe de succes preluate	Realizat	În perioada de raportare au avut loc ședințe comune de lucru a reprezentanților clusterului privind schimbul de experiențe, inclusiv un atelier de lucru privind Cooperarea Intercomunitară (cu participarea reprezentanților tuturor clusterelor), cu suportul IDIS Viitorul în cadrul proiectului MSPL AAC Cahul.
3.	Investiții în optimizarea infrastructurii pentru prestarea serviciilor publice locale	3.A-B-C.1.Asigurarea suportului consultativ și tehnic CR Cahul și APL clustere A-B și C în vederea evaluării calității documentației tehnice de proiect elaborate de CR Cahul (valoare de deviz pentru magistrală cca 45,2 mln lei) pentru identificarea corespunderii standardelor curente din domeniul AAC	30,000 MDL	Din 2019	CR Cahul și GIZ sau alți donatori externi	CR Cahul și APL susținute în evaluarea documentației tehnice de proiect	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare pentru actualizarea documentației tehnice de proiect pentru construcția magistralelor clusterelor ABC. Activitatea urmează a fi realizată la o etapă ulterioară, pentru evaluarea optimă a costurilor reale necesare pentru implementare.
		3.A-B-C.2.Actualizarea documentației tehnice de proiect pentru construcția rețelei magistrale în clusterul A-B și C (soluții tehnice în dependență de rezultatul evaluării GIZ, actualizare	500,000 MDL	2019	CR Cahul și APL cluster B	Documentație tehnică verificată		

		costuri)						
		3.A-B-C.7.Construcția rețelei de apeduct în s. Huluboaia (conform documentației tehnice existente)		2019-2020	APL Huluboaia	Apeduct construit în s. Huluboaia	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare.
		3.A-B-C.9.Lansarea comunicării și asigurarea procesului de delegare a serviciului de alimentare cu apă a s. Burlacu către SA Apă-Canal Cahul	-	2019	APL Burlacu	Mecanism de delegare a serviciilor studiat	Realizat parțial	APL Burlacu și S.A. Apa Canal Cahul au inițiat discuțiile privind delegarea serviciului, totuși nu a fost identificată forma optimă acestui proces. În situația actuală Tariful fiind de cca 3 lei/m ³ , cu o rată de achitare foarte scăzută. pentru realizarea acestei activități APL va efectua un sondaj de opinie în rândul cetățenilor.
		A-B-C.11.Elaborarea documentației tehnice pentru forarea și construcția unei fântâni arteziene în s. Andrușul de Sus	Va fi stabilit	2019	APL Andrușul de Sus	Documentație tehnică elaborată	Realizat parțial	APL a inițiat implementarea proiectului "Construcția fântâni arteziene, stației de clorinare și turnului de apă" în valoare de 1 325 660 lei cu suportul Bugetului de stat, raional și local.
		3.A-B-C.12.Extinderea rețelei de apeduct în s. Andrușul de Sus	Va fi stabilit	2019	APL Andrușul de Sus	Rețea de apeduct extinsă		
		3.A-B-C.12.Schimbarea unei porțiuni de apeduct în s. Zîrnești (circa 3,7 km)	-	2019	APL Zîrnești	Rețea de apeduct schimbată în s. Zîrnești	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare.
		1. A-B-C.13. Construcția apeductului și sistemului de canalizare în s. Baurci-Moldoveni	42 mln lei	2019-2023	APL Baurci Moldoveni	Rețea de apeduct și sistem de canalizare construit	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare. APL este în căutare de fonduri pentru inițierea proiectului.
4.	Consolidarea capacităților APL-urilor și a prestatorilor de servicii	4.A-B-C.1.Instruirea APL privind elaborarea și managementul proiectelor comunitare	25,000 MDL	2019	CR Cahul	APL instruite în managementul proiectelor	Realizat parțial	În perioada de raportare a loc atelierul de lucru privind Cooperarea Intercomunitară (cu participarea reprezentanților tuturor clusterelor). În cadrul evenimentului au fost puse în discuții subiecte comune privind soluții intercomunitare în abordarea problemelor locale, însă nu au fost identificate resurse financiare pentru desfășurarea unor instruirii ample. O oportunitate în acest sens sunt instruirile puse la dispoziția APL gratuit de către Academia Administrație Publică.
		4.A-B-C.2.Organizarea evenimentelor publice și schimb de experiență în implementarea proiectelor AAC și	25,000 MDL	anual	APL cluster	APL cu capacități în gestionarea	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare. APL este în căutare de fonduri pentru inițierea proiectului.

		formarea capacităților APL în gestionarea eficientă a serviciilor publice locale				serviciilor AAC		
		4.A-B-C.3.Schimb de experiență cu APL din alte clustere pentru preluarea experienței avansate în lucrul cu cetățenii (activitatea CLC, colectarea contribuțiilor, implicare prin muncă voluntară, integrare grupuri dezavantajate ș.a.(anual)	10,000 MDL	anual	CR Cahul	Schimb de experiență asigurat	Realizat parțial	În cadrul ședințelor desfășurate cu suportul partenerilor de dezvoltare, se asigură prezența reprezentanților tuturor clusterelor.
5.	Mobilizarea și sensibilizarea populației	5.A-B-C.1.Organizarea campaniilor de informare și sensibilizare a populației cu privire la perspectivele de asigurare cu servicii centralizate de apă aprovizionare cu (prețul apei, consumul rațional al apei, calitatea apei, etc.)	60,000 MDL	2019-2020	APL cluster	Campanii de informare organizate	Nerealizat	Nu au fost identificate sursele necesare financiare.
		5.A-B-C.3.Lucrurile cu populația privind necesitatea plății serviciilor de alimentare cu apă (Burlacu, Taraclia de Salcie, Lopățica...)	-	sistematic	APL din cluster	Populație conștientă privind necesitatea de plată a serviciilor AAC	Realizat parțial	APL din cluster asigură comunicarea cu cetățenii și informarea acestora prin intermediul panourilor informative în cadrul APL și prin intermediul evenimentelor publice organizate de APL.

Obiectiv strategic 2. Eficientizarea managementului serviciilor AAC în raionul Cahul

Nr. d/o	Piloni/Axe	Măsurile	Surse de finanțare	Termeni de realizare	Instituții responsabile	Indicatori de progres	Grad de realizare	Comentarii
OBIECTIV STRATEGIC 2. OS2. Eficientizarea managementului serviciilor AAC în raionul Cahul								
1.	Consolidarea capacităților operatorilor serviciilor AAC	2.1.1.Implementarea planului de dezvoltare instituțională a operatorului regional SA Apă-Canal Cahul	-	2019	SA Apă-Canal Cahul	Plan de dezvoltare instituțională a operatorului regional realizat	Realizat	Cu suportul GIZ, prin intermediul proiectului MSPL a fost organizate în perioada de raportare un șir de măsuri suport pentru operator (inclusiv consiliul de administrare): Atelierul de lucru regional cu subiectul "Prezentarea și dezbaterile modelelor de documente pentru regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, reorganizarea întreprinderilor municipale de apă-canal și regulamentele interne ale operatorilor". Pe parcursul anului 2019, a fost oferit un sprijin suplimentar pentru consolidarea capacităților angajaților

								S.A. "Apă-Canal Cahul" prin organizarea instruirilor în parteneriat cu Asociația „Apă-Canal Moldova”, Universitatea Tehnică din Moldova, la mai multe subiecte cum ar fi: declarația la impozit și aplicare, legislația fiscală, securitatea muncii, managementul și exploatarea rețelelor de apă și de canalizare, managementul și exploatarea stațiilor de pompare și canalizare, managementul electric. În calitate de contribuție la dezvoltarea capacităților prestatorilor de servicii, MSPL a organizat, cu sprijinul financiar al Agenției Internaționale de Cooperare Internațională (GIZ), vizite de studiu în Germania, România (Iași, București) pentru angajații SA „Apă-Canal Cahul”, pentru asigurarea schimbului de bune practici în organizarea serviciului AAC.
		2.1.2.Consolidarea capacităților Consiliului de administrare SA Apa-Canal Cahul în baza unui program de instruire	-	2018-2019	Primăria mun. Cahul	Capacitățile Consiliului de Administrare SA Apă-Canal Cahul sporite	Realizat	În anul precedent, Consiliul de administrare al S.A. Apă Canal Cahul a beneficiat cu suportul GIZ în cadrul proiectului MSPL de instruire, cu durata de 3 zile pe următoarele subiecte: - Rolul CA în activitatea SA Apă Canal Cahul - Planul de management al Societății pe acțiuni
		2.1.3.Eficientizarea activității operatorului regional AAC prin modificarea organigramei și introducerea unor funcții de consultanță pentru APL care au delegat serviciile	-	2018-2019	SA Apă-Canal Cahul	Organigrama S.A. Apă-Canal Cahul reajustată	Realizat parțial	În cadrul organigramei, juristul Societății este responsabil de consultarea autorităților publice locale care au delegat serviciile de AAC operatorului.
		2.1.5.Soluționarea litigiilor dintre operatorul regional și primăriile datornice din clusterul 0	50,000 MDL	2018-2019	SA Apă-Canal Cahul	Litigii dintre APL și operator regional soluționate	Nerealizat	APL și operatorul sunt în continuare în proces de judecare a cauzei, procesele fiind trimise la rejudecare în prima instanță.
		2.1.6.Identificarea soluțiilor și atragerea surselor financiare necesare pentru rambursarea creditelor operatorului regional și micșorarea poverii datoriiilor	-		SA Apă-Canal Cahul	Povara creditelor operatorului regional micșorată	Realizat	Operatorul a obținut reeșalonarea creditului până în an. 2042, prin urmare operatorul reușind să achite ratele creditului în termenii stabiliți.
		2.1.7.Asigurarea schimbului de experiență cu operatorii regionali din țară	-	sistematic	SA Apă-Canal Cahul	Schimb de experiență asigurat	Realizat	Operatorul S.A. Apă Canal Cahul participă activ în activitățile și schimburile de experiență organizate în cadrul AMAC. Totodată, în 2019 a fost și gazda unei

								vizite de studiu a delegației din raioanele Comrat și Vulcănești care au efectuat o vizită de studiu în scopul preluării bunelor practici în domeniul regionalizării serviciilor AAC, delegația fiind compusă din membrii Comisiei Regionale Sectoriale în domeniul Aprovizionării cu Apă și Canalizare (AAC) din regiunea de dezvoltare UTA Găgăuzia și operatorii de apă din localitățile menționate.
		2.1.8.Consolidarea capacităților operatorilor AAC locali prin interacțiune și schimb de experiență cu operatorul regional	-	Din 2019	SA Apă-Canal Cahul, ÎM locale	Operatori AAC din raion consolidați	Realizat parțial	Operatorul S.A. Apă Canal Cahul, colaborează cu întreprinderile municipale locale, la solicitare, oferind consultanță pe diverse subiecte de interes comun. (În 2019, de exemplu ÎM din s. Slobozia Mare, Văleni).
2.	Monitorizarea serviciilor AAC	2.2.1.Organizarea ședințelor de evaluare a progresului implementării componentei AAC și planificarea intervențiilor necesare	-	anual	Secția construcții, CR Cahul	Progresul implementării AAC evaluat anual	Realizat parțial	Procesul de evaluare a progresului implementării componentei AAC este unul continuu, APL folosind în acest scop diverse instrumente: chestionarea APL, ședințe de lucru , ședințe ale CDL, etc.
		2.2.2.Actualizarea periodică a datelor statistice privind accesul la serviciile AAC în localitățile și clusterelor raionului Cahul (în baza unui formular centralizat tipizat)	-	anual	direcția construcții CR Cahul	Date statistice colectate	Realizat	Pentru colectarea datelor privind măsurile realizate în sectorul AAC au fost expediată o circulară tuturor APL cu un formular tipizat de prezentare a datelor.
		2.2.3.Monitorizarea stării de sănătate a populației raionului	-	anual	Centrul de Sănătate Publică/ANSA	Starea de sănătate a populației monitorizată	Realizat	CSP Cahul asigură controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul sănătății, inclusiv controlul de stat în domeniul sănătății publice în conformitate cu prevederile Legii Nr. 10 din 03-02-2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice.
		2.2.4.Mediatizarea în localitățile raionului a situației privind calitatea apei (pe panouri informative, rețele de socializare la sursele de apă)	-	sistematic	APL din raion	Info despre calitatea apei mediatizată	Realizat	Operatorul Regional asigură publicarea periodică a datelor privind calitatea apei furnizate pe pagina web a acestuia.
		2.2.5.Asigurarea transparenței serviciilor publice de aprovizionare cu apă și canalizare	-	sistematic	Furnizorii de servicii și APL I	Servicii AAC asigurate transparent	Realizat	Operatorul Regional asigură publicarea periodică a datelor cu caracter public, inclusiv regulamente de funcționare, statut și alte acte pe pagina web a

								acestui. Totodată operatorul asigură informarea consumatorilor privind sistarea apei programată, avariile existente în rețea, etc pe pagina web și prin intermediul rețelelor de socializare.
		2.2.6.Crearea unui mecanism eficient raional de colectare a contribuțiilor la proiectele AAC (în baza experiențelor existente) și diseminarea acestuia	-	2018-2019	direcția construcții CR Cahul,	Mecanism raional de colectare a contribuțiilor elaborat	Realizat parțial	Colectarea contribuțiilor la implementarea proiectelor a fost realizată de către APL beneficiar, în conformitate cu cerințele proiectului. Acest proces poate fi adaptat proiectelor, în dependență de condițiile înaintate de potențialii donatori. Ca principiu de funcționare, cea mai optimă soluție pentru asigurarea transparenței procesului de colectare și valorificare a resurselor financiare colectate este crearea unui cont cu destinație specială de către APL, la care cetățenii depun mijloacele bănești stabilite, fără participarea nemijlocită a reprezentanților APL.